

OBSAH

ÚVODEM	11
------------------	----

ÚVOD DO STUDIA LITERATURY	13
-------------------------------------	----

Tři přístupy člověka ke skutečnosti	13
Co je krása a umění a k čemu jsou na světě	16
Antika: Platón	16
Aristotelés	17
Středověk: Aurelius Augustinus	18
Renesance a humanismus: Petrarca	18
Michelangelo Buonarroti	18
Leonardo da Vinci	19
Shakespeare	19
Klasicismus, osvícenství: Goethe	19
Německá estetika z období preromantismu a romantismu: Hegel	20
Historickomaterialistické a dialektickomaterialistické pojetí krásna a umění: Engels	21
Marx	22
Lenin	22

ANTICKÉ ZÁKLADY EVROPSKÉ KULTURY A VZDĚLANOSTI	25
---	----

Mytologie	25
Homérský epos: Odysseia	26
Řecká a římská lyrika:	31
Anakreón, Písně	31

Epigramy: Simónidés	31
Ión, Na lyru	31
Publius Ovidius Naso, Umění milovat	32
Řecké drama a divadlo: Sofoklés, Antigona	34

STŘEDOVĚKÁ LITERATURA 39

Světová literatura	39
------------------------------	----

Hrdinská epika: Píseň o Rolandovi	39
Dvorská lyrika: Raimbautz de Vaqueiras, Paní, srdce ve mně sténá	43

Česká literatura	45
----------------------------	----

Období raného feudalismu	45
Proglas	45
Legendy: Život Konstantina-Cyrila	47
Život svatého Václava	49
Písně: Hospodine, pomiluj ny	51
Svatý Václave	51
<i>K. Toman, Září</i>	52
<i>F. Halas, Praze</i>	53
Kronikářství:	54
<i>V. Vančura, Kosmas</i>	54
Kosmas: Kronika česká	56
Období rozvitého feudalismu	61
Světská epika: Alexandreida	61
Kronikářství: Dalimilova kronika	65
Středověké drama: Mastičkář	71
Světská lyrika: Dřevo se listem odívá	74
<i>F. Hrubín: Dřevo se listem odívá</i>	75
Stratilať jsem milého	77
Přečkám všechny přísné stráže	78
Satirické a didaktické básnictví: Píseň veselé chudiny	79
Podkoní a žák	81
Hradecký rukopis: Desatero kázanie božie	84
Satiry o řemeslnících a konšelích — Satira o řeznících	85

Doba husitská a pohusitská	87
Předchůdci Husovi: T. Štítný ze Štítného, Knížky sestery	87
<i>A. Sova, Mládí Jana z Husince</i>	89
<i>J. Hus, Betlémská kázání</i>	89
<i>Knížky o svatokupectví</i>	90
<i>E. E. Kisch, Pražský pitaval</i>	92
<i>Listy J. Husa</i>	94
<i>M. V. Kratochvíl, Jan Hus</i>	95
Písně doby husitské: Jistebnický kancionál:	
<i>Ktož jsú boží bojovníci</i>	96
<i>Doznívání husitství</i>	98
<i>P. Chelčický, Sieť viery pravé</i>	98

RENEŠANCE, REFORMACE, HUMANISMUS . 101

Světová literatura 101

Dante Alighieri, Božská komedie	101
Michelangelo Buonarroti, Sestoupil z nebe a pak v lidském těle	104
F. Petrarca, Už mlčí vítr, nebesa i zem	104
<i>Ty zlaté vlasy, co tak sladce vlály</i>	105
G. Boccaccio, Dekameron	106
M. de Cervantes y Saavedra, Důmyslný rytíř don Quijote de la Mancha	111
F. Villon, Balada	114
<i>Závěť</i>	115
<i>J. Voskovec, J. Werich, Hej, pane králi</i>	118
F. Rabelais, Gargantua a Pantagruel	119
Drama:	121
W. Shakespeare, Romeo a Julie	121
<i>J. Otčenášek, Romeo, Julie a tma</i>	125
<i>J. Werich, Dopis Shakespearovi</i>	127

Česká literatura 129

Viktorin Kornel ze Všehrd, Jan Zlatoušty, <i>Knihy o napravení padlého</i>	129
Jan Blahoslav, Filipika proti misomusům	130
Bible kralická: Píseň Šalomounova	130

Renesanční cestopisná literatura: Václav Vratislav z Mitrovic Příhody Václava Vratislava z Mitrovic	131
<hr/>	
BAROK	134
<hr/>	
Česká a slovenská literatura	134
<hr/>	
J. A. Komenský	134
M. V. Kratochvíl, <i>Život Jana Amose</i>	134
J. A. Komenský, <i>Labyrint světa a ráj srdce</i>	137
Didaktika	145
Didaktika analytická	146
Lidová a pololidová tvorba	147
Lidová píseň: Co to máš, děvečko	148
Pod našima okny	148
Sluníčko za hory zachází	149
Sadaj, slnko, sadaj	149
Hej, hore háj	149
Ta brněnská brána	150
Osirelo dítě	150
Kramářská (jarmareční) píseň: Jistá a pravdivá novina o jednom mládenci mysliveckém	152
<i>J. Voskovec, J. Werich, Píseň strašlivá o Golemovi</i>	155
<hr/>	
KLASICISMUS, OSVÍCENSTVÍ, PREROMANTISMUS	158
<hr/>	
Světová literatura	158
<hr/>	
Drama: P. Corneille, <i>Cid</i>	159
Molière, <i>Tartuffe</i>	162
J. W. Goethe, <i>Faust</i>	166
F. Schiller, <i>Loupežníci</i>	170
<hr/>	
Česká literatura	174
<hr/>	
Literatura národního obrození:	174
J. Dobrovský, <i>Česká literatura na rok 1779</i>	175
Předběžná odpověď na útoky pana V. S.	176

J. Jungmann, O jazyku českém	178
Historie literatury české	180
F. Palacký, Dějiny národu českého v Čechách i v Moravě	181
J. Kollár, Básně: Vichru jekem různá skryté múti	183
Slávy dcera: Předzpěv	184
Ode Babigory v tomto rouše stínu	185
Stojí lípa na zeleném luze	186
F. L. Čelakovský, Ohlas písní ruských: Bohatýr Muromec	188
<i>Ilja a Kalin-car</i>	190
Ohlas písní českých: Toman a lesní panna	193

ROMANTISMUS	198
-----------------------	-----

Světová literatura	198
------------------------------	-----

G. G. Byron, Z lyriky: Má duše temná je	198
Dnes dovršuji třicátý šestý rok svého života	199
P. B. Shelley, Odpoutaný Prométheus	200
V. Hugo, Za jednou z barikád	201
Chrám Matky Boží v Paříži	202
Stendhal, Červený a černý	206
A. S. Puškin, Evžen Oněgin	209
M. J. Lermontov, Ne, nejsem Byron	212
Na smrt Puškinovu	212
Démon	213

Česká literatura	214
----------------------------	-----

K. H. Mácha, Hoj, byla noc!, Máj	215
Obrazy ze života mého: Marinka	225
<i>J. Hora, Máchovské variace, XVI</i>	224
K. J. Erben, Kytice: Svatební košile	229
J. Neruda, <i>Hřbitovní kvítí: Zlato chtít snad pozlacovat</i>	235
<i>J. Suchý, Svatební košile</i>	236
J. K. Tyl, Strakonický dudák	243
Krvavý soud	246

Slovenská literatúra	248
--------------------------------	-----

L. Štúr, Nárečia slovenskuo alebo potreba písania v tomto nárečí	248
A. Sládkovič, Detvan	249
J. Kráľ, Zakliata panna vo Váhu a divný Janko	254
J. Botto, Smrť Jánošíkova	260

KULTURNÍ A UMĚLECKÝ KONTEXT LITERATURY	268
---	-----
